

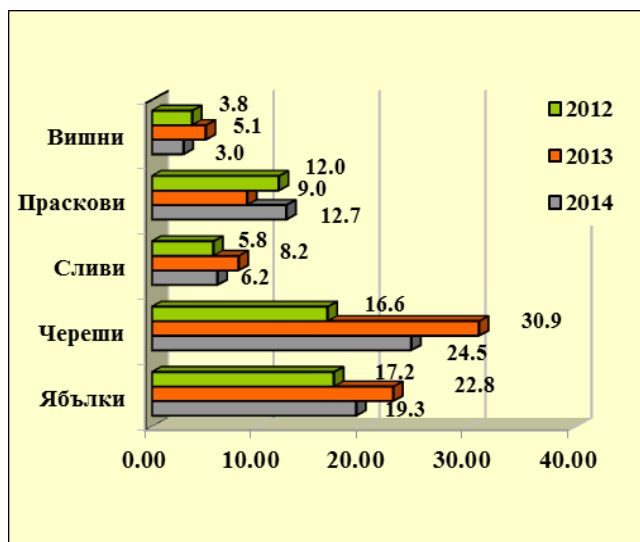
Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2014 година

През 2014 година са преработени 77.6 хил. тона пресни плодове и 95.8 хил. тона пресни зеленчуци в 196 предприятия. Произведена е 62.5 хил. тона готова продукция от плодове и смес (с преобладаващи плодове), а готовата продукция от зеленчуци е 81.9 хил. тона.

Предприятията от сектора на хранително-вкусовата промишленост за преработка на плодове и зеленчуци развиват дейност във всички административни области на страната. Анкетирани са 196 предприятия за дейността им през 2014 година. Като търговски дружества са регистрирани 87% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, 12% са еднолични търговци и физически лица, а 1% са кооперации.

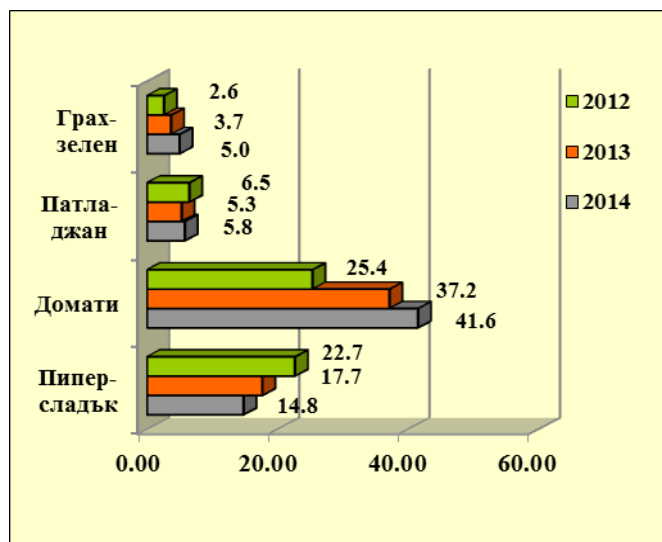
С най-голям дял от преработените плодове са черешите, ябълките и прасковите. От преработените зеленчуци с най-голям дял са домати, типерът и патладжанът.

Графика 1 Плодове, доставени за преработка (хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

Графика 2 Зеленчуци, доставени за преработка (хил. тона)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има предвид следното:

- Анкетата за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България, е организирана от отдел "Агростатистика" при Министерството на земеделието и храните.
- Предприятията са анкетирани от експерти по агростатистика от областните дирекции „Земеделие“ за получаване на исканата информация.

101 са предприятията, преработващи пресни плодове през 2014 година.

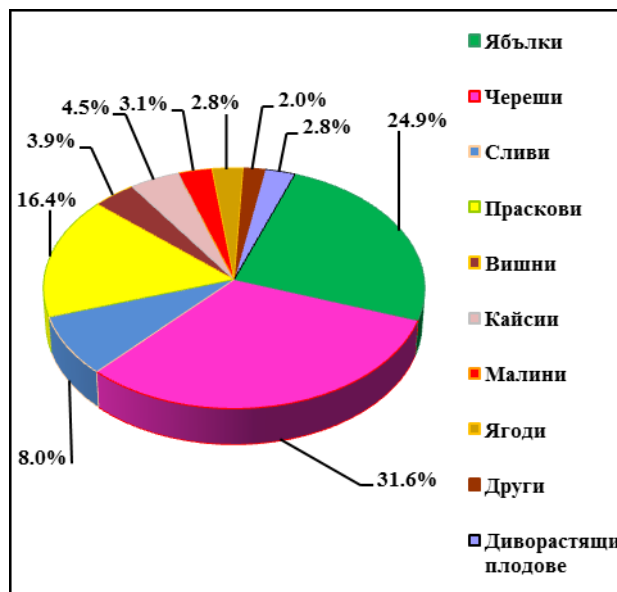
Преработени са 77.6 хил. тона пресни плодове (Таблица 3), с 13% по-малко от предходната година.

От преработените плодове с най-голям дял са доставените от български производители – 66.3%, следват доставките от ЕС – 16.7%, и внос от трети страни – 9.4%. Предприятията притежават 3.7 хил. дка собствени площи, от които са доставени 3.1% от преработените плодове. Делът на плодовете, преработените на ишлема, е 4.5% (Таблица 3).

С най-голям дял от преработените пресни плодове са черешите – 31.6%, следвани от ябълките – 24.9%, прасковите – 16.4% и сливите – 8.0% (Графика 3).

В производството на готова продукция са вложени 2.5 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 36.8% са местно производство, вносет от трети страни е 35.1%, а доставките от страните на ЕС са 28.1%. Най-голямо е количеството плодови концентрати и други междинни продукти от праскови – 721 тона, следвани от ябълки – 421 тона и от сливи – 390 тона.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2014 година.

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014

134 са предприятията, преработващи пресни зеленчуци през 2014 година.

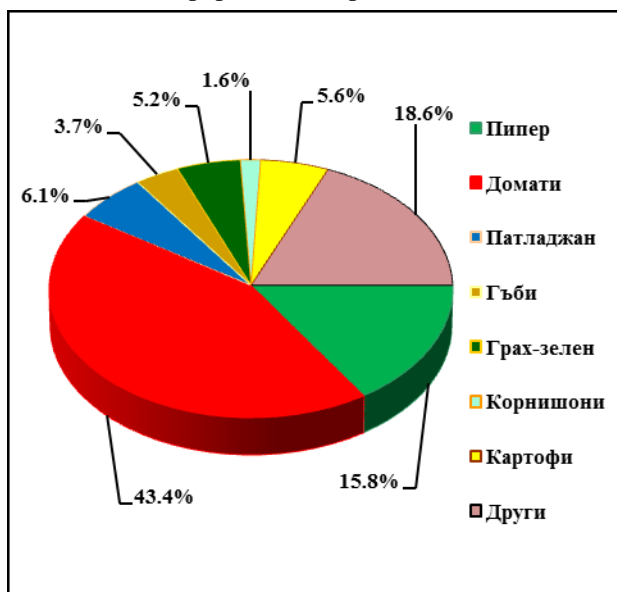
Преработени са 95.8 хил. тона пресни зеленчуци (Таблица 4), с 9.0 % повече от предходната година.

От преработените пресни зеленчуци с най-голям дял са доставените от български производители – 82.6%, следват доставките от ЕС – 6.0% и внос от трети страни – 2.3%. От собствени площи на предприятия (5.9 хил. дка) са доставени 8.1% от преработените зеленчуци и на ишлема са преработени 1% от зеленчуците.

С най-голям дял от преработените зеленчуци са домати – 43.4%, следва пиперът – 15.8%, и патладжанът – 6.1%. (Графика 4)

В производството на готова продукция са използвани 5.5 хил. тона зеленчукови концентрати или други междинни продукти, като 70.1% от тях са местно производство. Най-големи количества зеленчукови концентрати и полуфабрикати, вложени в производството на готова продукция, са от домати – 4 162 тона, следвани от концентрат от пипер – 982 тона и от патладжан – 230 тона.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2014 година.

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

Методология на изследването

Изчерпателност: Наблюдението е изчерпателно, като за съставяне на списъка е използвана информация от регистри на БАБХ и предходни статистически изследвания.

Статистическият въпросник се състои от четири страници, съдържа 22 въпроса, включващи информация за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за произведената готова продукция и за реализацията ѝ.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел "Агростатистика" към МЗХ в периода април – май 2015 г. чрез областните дирекции „Земеделие“.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. Анкетирани са предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработка на плодове и/или зеленчуци.

Производство на готова продукция от плодове и зеленчуци през 2014 г.

През 2014 година готовата продукция от плодове е 62.5 хил. тона, вкл. смес от плодове и зеленчуци. Делът на консервите (вкл. конфитюри и компоти) е 36.6%, замразените плодове са 17.4%, а плодовите концентрати и сокове представляват 14.1%. Тези три основни продукта съставят 68.1% от произведената продукция от плодове (Таблица 5).

В общо произведената продукция от праскови са вложени 11.9 хил. тона пресни праскови, като са получени 13.9 хил. тона готова продукция.

Реализацията на готовата продукция от

праскови в страните от ЕС е 37.9%, в България е 7.5%, а за трети страни са предназначени 17.7% (Таблица 1).

В готовата продукция от череша са вложени 22.8 хил. тона пресни череша. Произведената продукция е 16.3 хил. тона, в т.ч. 13.1 хил. тона череша в алкохол, серниста киселина и др. Реализираната готова продукция от череша в трети страни е 40.5%, в ЕС – 23.7%, а в страната са реализирани 4.4% от произведената и налична продукция. (Таблица 1)

Таблица 1: Готова продукция от праскови, череша, домати и пипер (хил.тона)

Готова продукция от:	Начални запаси към 01.01.2014 г.	Вложени пресни суровини	Вложен концентрат	Произведена готова продукция	Изпращания за ЕС	Износ за трети страни	Запаси към 31.12.2014 г.
Общо (праскови)	6.46	11.93	0.00	13.86	7.69	3.59	7.50
Компоти, сладка (череша)	0.66	0.56	с	с	0.12	0.48	0.67
Замразени череша	0.22	1.30	-	1.23	0.41	-	с
Череша в алкохол, серниста киселина и др.	с	18.83	-	13.05	с	с	с
Други (концентрати, сокове, пулп и др.)	с	2.14	с	с	с	с	с
Общо (череша)	с	22.83	0.01	16.29	5.57	с	с
Консервирани домати	2.30	15.52	с	8.01	2.00	0.70	2.34
Доматен концентрат (сухо вещество над 12%)	4.55	22.19	0.93	8.82	2.39	0.75	3.71
Кетчуп	0.19	с	0.70	4.16	0.32	с	0.10
Други	0.60	с	с	2.13	0.57	с	0.53
Общо (домати)	7.64	40.26	1.84	23.12	5.28	2.32	6.68
Печен пипер	0.72	2.75	///	1.61	0.36	0.46	0.49
Замразен пипер	1.11	2.73	///	1.71	1.17	с	0.76
Други (сушен, маринован, пюре и др.)	3.29	5.84	///	3.46	2.32	с	1.85
Общо (пипер)	5.12	11.32	///	6.78	3.85	1.15	3.10

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

През 2014 година готовата продукция от зеленчуци е 81.9 хил. тона, вкл. смес от зеленчуци и плодове. Делът на консервите (вкл. от гъби и от картофи) е 58.8%, замразените зеленчуци са 18.9%, а концентратите и соковете представляват 11.1%. Тези три основни артикула съставят 88.8% от произведената продукция от зеленчуци (Таблица 5).

В производството на 23.1 хил. тона готова продукция от домати са вложени 40.3 хил. тона пресни домати (Таблица 1). Доматеният концентрат заема 38.1% от произведената продукция от домати, следван от консервираните домати – 34.6%.

В страната са реализирани 53.6% от продукцията от домати, а изпращанията за ЕС са 17.2%. Запасите в края на годината са 21.7% (Таблица 1).

В продукцията от пипер са вложени 11.3 хил. тона пресен пипер, като са получени 6.8 хил. тона готова продукция. Печеният пипер е 23.7% от готовата продукция, а замразеният – 25.2%.

Реализираната готова продукция от пипер в страните от ЕС е 32.4%, в България – 32.0%, а за трети страни са изнесени 9.6% (Таблица 1).

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "с". Този символ е използван когато има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория или една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Използвани знаци:

- “-“ статистическите величини са равни на “0“;
- “с“ статистическите величини са конфиденциални;
- “0“ статистическите величини са по-големи от нула, но са по-малки от 0.01 хил. тона.

Таблица 2: Реализация на готовата продукция през 2014 г.

Реализация:	От плодове		От зеленчуци	
	(хил.тона)	%	(хил.тона)	%
- в страната	20.34	23.7%	48.58	45.4%
- в ЕС	21.68	25.3%	24.69	23.1%
- в трети страни	13.50	15.7%	8.57	8.0%
- на склад към 31.12.2014 г.	30.28	35.3%	25.21	23.5%
Общо	85.80	100.0%	107.05	100.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

Делът на готовата продукция от преработени плодове, реализирана в страната е 23.7%. Изпращанията за ЕС са 25.3%. Износът за трети страни е 15.7% от общата продукция. Делът на количествата от плодова продукция на склад към 31.12.2014 г. е 35.3% (Таблица 2).

Реализираната в България готова продукция от преработени зеленчуци е 45.4%, изпращанията за ЕС са 23.1%, а износът в трети страни е 8.0%. Делът на зеленчуковата продукция на склад е 23.5% (Таблица 2).

Таблица 3: Основни видове плодове, преработени през 2014 година (хил.тона)

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятието	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на ишлема	Общо:	
Ябълки	29	1.42	11.96	с	с	с	19.27	24.9%
Кайсии	25	-	2.39	с	-	с	3.50	4.5%
Праскови	18	с	6.24	6.50	-	с	12.74	16.4%
Сливи	36	0.12	6.11	-	-	-	6.23	8.0%
Череша	33	с	16.19	4.57	с	1.58	24.48	31.6%
Вишни	33	с	2.81	с	с	0.09	3.05	3.9%
Ягоди	28	с	1.05	с	-	0.97	2.17	2.8%
Малини	36	0.23	1.93	0.00	-	0.25	2.41	3.1%
Други	///	0.22	2.72	0.61	-	0.16	3.71	4.8%
Общо:	101	2.42	51.40	12.93	7.28	3.53	77.56	100.0%
		3.1%	66.3%	16.7%	9.4%	4.5%	100.0%	

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

Таблица 4: Основни видове зеленчуци, преработени през 2014 година (хил. тона)

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятието	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на ишлема	Общо:	
Пипер	69	1.10	11.75	с	1.26	с	15.10	15.8%
Домати	47	с	39.50	с	-	-	41.62	43.4%
Патладжан	30	с	4.57	0.60	с	с	5.82	6.1%
Фасул - зелен	18	с	1.64	-	-	с	2.16	2.3%
Граха - зелен	16	0.93	4.04	с	-	с	5.01	5.2%
Бамя	11	-	с	-	-	с	1.39	1.4%
Корнишони	36	с	с	с	0.62	-	1.58	1.6%
Моркови	38	с	1.52	0.07	с	-	1.62	1.7%
Лук кромид - зрял	19	с	1.72	с	-	-	2.30	2.4%
Картофи	18	с	2.36	с	-	-	5.36	5.6%
Гъби	38	с	2.33	с	с	-	3.50	3.7%
Главесто зеле	33	0.11	0.68	с	с	-	0.85	0.9%
Сладка царевича	5	с	4.46	-	-	с	5.19	5.4%
Други	///	0.61	3.01	0.50	0.02	0.20	4.34	4.5%
Общо:	134	7.75	79.17	5.78	2.22	0.92	95.84	100.0%
		8.1%	82.6%	6.0%	2.3%	1.0%	100.0%	///

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

Таблица 5: Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2014 година (хил.тона)

Произведена продукция	Пряно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
От плодове	1.70	10.87	0.89	///	22.85	8.80	17.31	62.42
От зеленчуци	1.95	14.47	с	1.58	47.32	9.12	с	74.86
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	-	-	-	с	-	с	0.12
От гъби	1.55	0.55	с	///	0.74	///	с	2.91
От картофи	с	0.42	-	///	-	///	с	4.05

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2014 г.

